

Rudolf Steiner

Stel dat u bieten in de grond hebt zitten: een biet te nemen voor wat hij is, binnen zijn beperkte grenzen, is onzinnig zodra die biet voor zijn groei misschien afhankelijk is van ontelbare omstandigheden die helemaal niet op de aarde, maar in de kosmische omgeving van de aarde te vinden zijn. En zo wordt vandaag de dag veel verklaard, zo wordt in het praktische leven veel ingericht alsof men alleen te maken zou hebben met de nauw begrensde dingen en niets met de invloeden die uit de hele wereld afkomstig zijn.

Landbouwcursus 1^e voordracht

Weet je deel van Rekening houden met zon, maan en

Tekst | Luc Ambagts en Loes van Loenen

Kunst-bemiddelaar Marjolein van der Loo werkt al geruime tijd aan een 'Almanak voor de Artistieke Praktijk'. Een prototype daarvan presenteerde ze begin september op haar website. Voor deze almanak heeft ze zich onder andere laten inspireren door de bekende zaaikalender van Maria Thun. Ze schrijft: "In die

Biologisch-dynamische zaaikalenders worden de twaalf constellaties waar de maan in elke cyclus doorheen reist ingedeeld in de vier klassieke elementen die met de ontwikkeling van specifieke plantendelen worden geassocieerd. Elk element wordt geassocieerd met een andere ontwikkelingsfase: Vuur met vruchten, aarde met wortels, lucht met bloemen en water met bladeren.

Op menselijk niveau kunnen die elementen geassocieerd worden met verschillende soorten gewaarwordingen: Vuur met impuls of passie; Aarde met geaardheid, functionaliteit, stabiliteit; Lucht met het intellect, maar ook met spraakzaam of zelfs vluchtig zijn; en Water met gevoeligheid, empathie en mysterie.

Het kan een zeer geruststellend – of angstaanjagend – idee zijn dat veel van de emoties of problemen die we ervaren niet alleen van ons zijn, maar ook kunnen worden beïnvloed, overdreven of zelfs veroorzaakt door externe krachten. Dergelijke krachten kunnen de terugloop van een planeet of de fase van de maan

A graphic with a dark, textured background. On the left is a white circle representing a full moon. To its right, the text reads: 'Full Moon in Pisces', '24, 25, 26', 'Monday, Tuesday, Wednesday'. Below this text is a white inverted triangle and a wavy line. On the right side of the graphic are two white line drawings of fish swimming towards the right.

**Full Moon
in Pisces**
24, 25, 26
Monday, Tuesday, Wednesday

Deep and dreamy connections.
Take a step back and feel dreamy and romantic during this full moon in Pisces. Pisces relates to empathy, contemplation and artistic creation. Connections with other people but also materials, music and arts can move deeper and enhance creativity and flow.

een groter geheel planeten

zijn. Maar uiteindelijk oefenen onze buren, familie, partners, het weer, onze slaap, stress en het voedsel dat we eten grote invloed op ons uit, waardoor onze gevoeligheid voor externe kosmische invloeden vermindert.”

Marjolein
van der Loo
marjoleinvanderloo.com/lunarcalendar

Hoe zou het zijn als we die kosmische invloed weer zelf gaan opzoeken en inzetten?

Soms heb je een dag in de winter dat alle muggen dansen en de vogels plotseling fluitend actief zijn. Gerhard Jannink is iemand die zulke momenten graag afwacht om te zaaien. “Het duurt dan wel een maand voordat het zaad kiemt, maar je krijgt een superkrachtig gewas.”

Hij zaaide een keer honderd dagen achter elkaar een beetje rogge. Het vroeg gezaaide graan was goed. Daarna werd het slechter, tot bijna geen opbrengst. En daarna weer be-

ter. “Het graan in oktober kwam mooi vol en snel op. Dat is de maand wanneer de meeste boeren ook rogge zaaien. Die vlotte opkomst is geen goed teken! Het gewas heeft de ontwikkeling van de wortels niet gehad.”

Door de ontwikkeling van de planten te volgen ontdekte hij, dat niet alleen de volle maan invloed heeft op de kracht en ontkieming van het zaad. Het maakt ook uit of de maan laag of hoog staat. Een lage maan is veel minder krachtig en te vergelijken met de winterzon. Een hoge maan is te vergelijken met een zomerzon en heeft veel meer invloed. Ook ontdekte hij de invloed van de planeten Mercurius en Venus. Die planeten stimuleren, of stagneren de groei.

Zijn bevindingen werkte hij uit in een kalender waarin deze ritmes van maan en planeten opgenomen zijn. Maar voor hem is het niet zozeer van belang dat mensen aan de hand van een planetenkaart aan de slag gaan met zaaien. Het is belangrijk om zelf weer het contact met het grote geheel te vinden. Hij zaaide zijn goldcorn, een oud graanras, een keer op zo'n muggendag in december. “Dat werd het allermooiste en allerbeste gewas dat ik ooit zag.” ☺

Gerhard Jannink
agriculture-of-tomorrow.eu

